

Pap Balázs

Előszó

Nagy bajban vagyok, amikor az alábbi hat tanulmány elé előszót készülnök írni. Ez nem abból fakad elsősorban, mert e dolgozatok az apokalipszis tárgykörének (bármilyen legyen is az) egymástól igen távoli részeiről szólnak – ez, érzésem szerint, korántsem lenne baj, hanem azért, mert kevés kifejezés jelentése módosult annyiszor és annyiféleképpen, mint e görög szóé.

Ha a Wikipédiát kérdezzük arról, hogy mit tud e fogalomról – vagyis, mi az, amit a világszéles internet magyar felhasználói e címszó alá, vagy e címszó köré gyűjtöttek –, legalábbis érdekes dolgot kapunk válaszul. A későbbiek tükrében majd hogyan meglepő, hogy az első találat a *Jelenések könyve*. A második Coppola háborús drámája, az *Apokalipszis most*. Harmadikként az apokalipszis négy lovasa szerepel. Az erről szóló [szócikk](#) utolsó passzusa (az egésznek mintegy negyede) már önmagában megelőlegezi a további találatokat: „A Négy Lovas gyakori szereplője irodalmi műveknek, játékfilmeknek és tévésorozatoknak is. Így például megjelennek a Bűbájos boszorkákban, az Odaátban, ahol Lucifer, a bukott angyal magához láncolta őket és nem Isten, hanem az ő parancsát követték. Benne volt a Hegylakóban is, ahol a nevük Methos, Kronos, Silas és Caspian.” Ezután jön a Kaptár, az X-Men a Smallville és sok minden más.

A szó eredeti jelentése messze-messze tűnt, az apokalipszis mára a végítélet, sőt a mégoly borzalmas végítélet szinonimájává vált.

Az alábbi hat tanulmány az ettől eltérő jelentésű apokalipszissal foglalkozik – a kezdetektől egészen a legutóbbi időkig.